

<p>УХВАЛЕНО вченою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди протокол № 4 від «30» червня 2020 року</p>		<p>Система управління якістю у ХНПУ імені Г.С. Сковороди</p> <p>ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</p> <p>СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ</p>	<p>ЗАТВЕРДЖЕНО</p> <p>В.о. ректора Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди Ю. Бойчук</p> <p>від « 1 » липня 2020 р..</p>
---	---	---	--

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ

(назва навчальної дисципліни)

рівня вищої освіти	<u>третього (освітньо-наукового)</u> <i>(назва рівня вищої освіти)</i>
галузь знань	<u>01 Освіта/Педагогіка</u> <i>(шифр і назва галузі знань)</i>
спеціальність	<u>011 Освітні, педагогічні науки</u> <i>(код і назва спеціальності)</i>
освітня програма	<u>Освітні, педагогічні науки</u> <i>(шифр і назва)</i>
Шифр за навчальним планом	<u>1.8</u>

Харків – 2020 рік

Розробники
програми:

Друганова Олена Миколаївна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри історії педагогіки порівняльної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

Рецензенти:

Гриньова В.М., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри початкової та професійної освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
Штефан Л.В., доктор пед. наук, професор кафедри педагогіки, методики та менеджменту освіти Української інженерно-педагогічної академії.

Обговорено та рекомендовано до затвердження Науковою радою університету протокол № 4 від «26» _червня_ 2020 року.

Голова ради

(підпис) (Ю. Бойчук)
(прізвище та ініціали)

Завідувач відділу
аспірантури та докторантури
(підпис)

(І. Разуменко)
(прізвище та ініціали)

1. Пояснювальна записка

Програма вибіркової навчальної дисципліни «Сучасні педагогічні технології в освіті» складена відповідно до освітньої-наукової програми підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, галузі знань *01 Освіта/Педагогіка* спеціальності *011 Освітні педагогічні науки*.

Міждисциплінарні зв'язки: «Сучасні педагогічні технології» пов'язана з педагогікою, педагогікою вищої школи, основами освітньої інноватики, забезпеченням якості освітньої діяльності у вищій школі.

Мета та завдання навчальної дисципліни: сприяти формуванню формування здатності здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти на основі концептуальних методологічних знань в галузі *01 Освіта/Педагогіка* здійснювати аналіз педагогічних явищ і процесів, розв'язувати комплексні проблеми в дослідницько-інноваційних дослідженнях і професійній практиці шляхом опанування системою знань щодо основних положень сучасних педагогічних технологій, оволодіння методологією й методикою їх реалізації в професійній педагогічній практиці, а також досвідом оцінювання, аналізу й прогнозування ефективності застосовуваних технологій в освітньому процесі закладу вищої освіти.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Сучасні педагогічні технології» є опанування компетентностями:

ІК здатність на основі концептуальних методологічних знань здійснювати аналіз педагогічних явищ, процесів, конструювати нові цілісні знання, ідеї, розв'язувати комплексні проблеми в науково-дослідницькій, педагогічній діяльності з урахуванням національного і світового досвіду;

ЗК1 здатність розкривати евристичний потенціал сучасного людинознавства; розуміти ідеї філософії освіти з урахуванням глобалізаційних процесів; узагальнювати досвід теоретичної рефлексії щодо актуальних освітніх проблем і ситуацій;

ЗК8 здатність розуміти загальносвітовий і національний контексти розвитку вищої (університетської) освіти, ціннісні смисли та пріоритетні напрями реформування вищої освіти в Україні та враховувати їх у практичній діяльності;

ЗК9 здатність проявляти творчий підхід до розроблення освітніх технологій та їх реалізації в процесі виконання посадових обов'язків наукового співробітника, науково-педагогічного працівника;

ФК12 здатність популяризувати кращі здобутки педагогічної теорії й практики українського та інших народів, застосовувати їх у професійній діяльності;

ФК17 здатність критично аналізувати, самостійно та вільно орієнтуватися в змісті педагогічної інноватики, сучасних освітніх технологій, застосовувати досягнення в науковій та проєктній діяльності й педагогічній практиці.

Результати навчання здобувачі третього (освітньо-наукового рівня) вищої освіти здатні:

ПРН2 – аналізувати філософсько-антропологічні і культурно-антропологічні чинники; застосовувати філософські принципи, поняття і категорії для обґрунтування наукових і освітніх проєктів, визначення соціокультурних чинників авторського дослідження;

ПРН7 – продемонструвати знання концепцій розвитку «материнських» і «національних» моделей вищої (університетської) освіти, розуміння процесів інтеграції, сталого розвитку суспільства, цифровізації в освітній галузі на сучасному етапі;

ПРН8 – аналізувати змістове забезпечення освітнього процесу в ЗВО, визначати шляхи його оновлення, критично оцінювати практичне значення нововведень у вищій школі, самостійно продукувати ідеї;

ПРН15 – застосовувати перевірені часом наукові положення представників світової та української педагогічної думки у власних дослідженнях і професійній діяльності, сприяти їх популяризації в суспільстві;

ПРН17 – використовувати досягнення педагогічної інноватики у власній науковій та педагогічній діяльності, осмислювати теоретичну і практичну значущість освітніх нововведень, генерувати і презентувати власні інноваційні ідеї.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 5 кредити ЄКТС 150 годин.

2. Зміст навчальної дисципліни за модулями та темами

Модуль 1. Новації в системі вищої освіти України: національні традиції й перспективи розвитку в умовах глобалізованого світу

Тема 1. Трансформація методів і форм навчання у вищій школі в контексті сучасних викликів.

Процеси інтеграції, глобалізації, інформатизації в галузі вищої освіти, що зумовлюють потребу введення інноваційних практик і технологій в освіту. Становлення та розвиток педагогічних технологій, досвід їх упровадження у вітчизняних й зарубіжних закладах вищої освіти. Історико-філософське підґрунтя технологізації навчання.

Тема 2. Методологічні основи педагогічних технологій

Системний й компетентнісний підходи як методологічна основа організації освітнього процесу у сучасній вищій школі. Сутність технологічного підходу до здійснення педагогічної діяльності в умовах закладу вищої освіти.

Тема 3. Наукові підходи до визначення суті й класифікації педагогічних технологій.

Підходи до трактування понять «технологія», «освітня технологія», «педагогічна технологія» та «технологія навчання». Неоднозначність у групуванні педагогічних технологій в сучасній вітчизняній дидактиці, вищій та професійній освіті. Типологія педагогічних технологій, зроблена провідними вітчизняними й зарубіжними вченими.

Модуль 2. Сучасні педагогічні технології та їх роль в активізації освітнього процесу вищої школи

Тема 2.1. Інноваційний потенціал педагогічних технологій

Педагогічні інновації як основа модернізації освітньої практики закладів вищої освіти (інноваційна діяльність, суперечності розвитку, закономірності, структура інноваційних процесів). Інноваційна компетентність викладача вищої школи.

Тема 2.2. Особистісно-орієнтовані педагогічні технології

Індивідуальні тренінги розвитку. Метод коучингу. Технологія «портфоліо».

Тема 2.3. Інтерактивні педагогічні технології

Технології кооперативного навчання. Технології колективно-групового навчання. Технології опрацювання дискусійних питань. Технологія навчання на основі аналізу конкретних ситуацій (кейс-стаді).

Тема 2.4. Педагогічні технології, засновані на ресурсах комп'ютерних мереж

Технології електронного навчання (технології e-learning): віртуальні аудиторії, віртуальні навчальні заклади. Веб-квести. Блоги, Блог-квести. MultiMedia-технологія

Тема 2.5. Технології проблемно-пошукового навчання

Суть технології проблемного навчання. Особливості змісту технології проблемного навчання. Роль технології проблемного навчання у формуванні дослідних умінь і навичок, розвитку пізнавальних сил й творчих здібностей особистості. Технологічна схема циклу проблемного навчання (за Г. Селевком)

Тема 2.6. Педагогічні технології на основі інтенсифікації та активізації діяльності здобувачів

Технології, в основі яких моделювання в освітньому процесі «життєвого» навчання в реаліях професійної, суспільної, наукової, культурної та інших галузей. Технології проектного навчання. Технології інтенсифікації навчання на основі схемних й знакових моделей навчального матеріалу.

3. Засоби діагностики успішності навчання

Контроль і оцінювання результатів навчання здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди.

Форми та методи поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль здійснюється у формі рефлексії, співбесіди, захисту проблемно-пошукових завдань, оцінюванні якості наукових повідомлень.

Підсумковий контроль у формі заліку (письмова форма)

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання залік

5. Інформаційні джерела для вивчення дисципліни

Базова

1. Лекції з педагогіки вищої школи: навч. посібник / за ред. В.І. Лозової. 2-е вид., доп. і випр. Х. : «ОВС», 2010. 480с.

2. Педагогічні технології в підготовці вчителів : навч. посібник / кол. авторів ; за ред. І. Ф. Прокопенка. 3-є вид., допов. і переробл. Харків : ХНПУ, 2018. 457 с.

3. Друганова О.М. Мартиненко І.І. Кейс-технологія як ефективний спосіб підготовки сучасного викладача вищої школи. *Теорія та методика навчання та виховання*, 2019, вип. 46. – С. 48 – 58

Допоміжна

4. Друганова О.М. Використання технології «воркшоп» у роботі зі студентами класичних університетів. Педагогічний процес: теорія і практика, К., № 3-4 (66 – 67), 2019. С. 129 – 137 (у співавторстві Наливайко О., Іваненко Л.)

5. Енциклопедія освіти / АПН України; [голов. Ред.. В.Г. Кремень]. К. : Юрінком Інтер, 2008. 1040.

6. Житеньова Н.В. Візуальні дидактичні засоби: створення та використання в освітній практиці: навч.-метод. посіб. Харків: ХНПУ, 2019.

7. Зайченко І.В. Педагогіка і методика навчання у вищій школі : навчальний посібник. 2-е вид., переробл. і доп. Київ : Видавництво Ліра. К, 2016. 456 с.

8. Литвинов А.С. Педагогічний провайдинг інновацій в освіті: навч. посібник / за заг. наук. ред. д. пед. н., проф. В. В. Борисова. Суми. Університетська книга, 2017. 265 с.

9. Наукові підходи до педагогічних досліджень: колективна монографія / За заг. ред. д. пед. наук, професора, чл.-кор. НАПН України В.І. Лозової. – Харків, 2012. – 348с.

10. Попова О. В., Г.Ф. Пономарьова, Л.О. Петриченко Основи педагогічної інноватики: навч. посіб. Х. : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, Харк. гуманіт.-пед. ін-т., 2009. 192 с.

11. Стрельников В. Ю. Сучасні технології навчання у вищій школі : модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МПК ПУЕТ / В. Ю. Стрельников, І. Г. Брітченко. Полтава : ПУЕТ, 2013. 309 с.

5. Додаткові ресурси

<http://www.mon.gov.ua/> – Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України;

<http://www.pu.ac.kharkov.ua/> – Сайт Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди;

<http://nbuv.gov.ua/> – Сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського;

<http://www.dnpb.gov.ua/> – Сайт Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського;

<http://korolenko.kharkov.com/> – Сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В.Г. Короленка;

<http://www.osvita.org.ua/> – Освітній портал – освіта в Україні, освіта за кордоном;

<http://guonkh.gov.ua/> – Офіційний сайт Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації;

<http://www.gumer.info/> – Бібліотека Гумер – гуманитарні науки

presa.ua > suchasna-osvita-ukraini – газета «Сучасна освіта України»

presa.ua > vsja-pedagogichna-presa-komplek. – газета «Вся педагогічна преса»

lib.vippo.org.ua > periodyka - Вища освіта України